

POSTANOWIENIE

Dnia 16 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie J. P.

po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 16 października 2024 r.
w przedmiocie zażalenia skazanego
na zarządzenie Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego
w Rzeszowie z dnia 26 sierpnia 2024 r., sygn. akt II AKo 8/24,
odmawiającego przyjęcia osobistego wniosku J. P.
o wznowienie postępowania,
na podstawie art. 35 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**stwierdzić swoją niewłaściwość i przekazać sprawę
do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Rzeszowie.**

Przewodniczący II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie, zarządzeniem z dnia 26 sierpnia 2024 roku, w sprawie o sygn. akt II AKo 8/24, odmówił przyjęcia osobistego wniosku J. P. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w Krośnie z dnia 10 maja 2004 r., sygn. akt II Kz 48/04, utrzymującym w mocy postanowienie Sądu Rejonowego w Lesku z dnia 13 lutego 2004 r., sygn. akt II Ko₂ 40/03. W uzasadnieniu wskazano, że wnioskodawca nie uzupełnił w terminie 7 dni braku formalnego, poprzez złożenie opłaty oraz przedłożenie wniosku o wznowienie

postępowania sporządzonego i podpisanego przez adwokata lub radcę prawnego. Sąd ten jednocześnie pouczył wnioskodawcę o możliwości wniesienia zażalenia na przedmiotowe zarządzenie do Sądu Najwyższego za pośrednictwem Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie w terminie 7 dni od daty otrzymania odpisu zarządzenia.

Zażalenie na powyższe zarządzenie wniósł J. P. , wnosząc o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu, gdyż jego sytuacja materialna nie pozwala na ustanowienie obrońcy z wyboru.

Zażalenie wnioskodawcy po jego przyjęciu zarządzeniem z dnia 4 września 2024 r., zostało następnie przekazane do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Niezależnie od zarzutów podniesionych przez wnioskodawcę należy stwierdzić, że Sąd Najwyższy nie jest właściwy do rozpoznania wniesionego zażalenia. Dlatego zgodnie z treścią art. 35 § 1 k.p.k., sąd badając z urzędu swoją właściwość, przekazał sprawę do rozpoznania właściwemu sądowi.

Przepis art. 27 k.p.k. stanowi, że Sąd Najwyższy rozpoznaje kasacje oraz środki odwoławcze i inne sprawy w wypadkach określonych w ustawie. Rozpoznawanie przez Sąd Najwyższy środków zaskarżenia, innych niż kasacja, ma zatem charakter wyjątkowy i wymaga wyraźnego przepisu kompetencyjnego. Niespornym jest przy tym, że wyłącznie właściwym do orzekania w kwestii wznowienia postępowania zakończonego wyrokiem sądu okręgowego (a tak rzecz się ma w przedmiotowej) jest sąd apelacyjny (art. 544 § 1 k.p.k.). W ocenie Sądu Najwyższego, Sąd Apelacyjny w Rzeszowie jest właściwy nie tylko co do meritum postępowania wznowieniowego, ale i co do wszystkich kwestii procesowych związanych z tym postępowaniem, w tym do rozpoznania zażalenia na zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania, zakończonego prawomocnym orzeczeniem sądu okręgowego.

Z obowiązującego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że Sąd Najwyższy nie jest właściwy do rozpoznania zażalenia na zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania, zakończonego prawomocnym

orzeczeniem sądu okręgowego, wydane przez prezesa (przewodniczącego wydziału lub upoważnionego sędziego) sądu apelacyjnego w trybie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. Rozpoznanie takiego zażalenia należy bowiem do właściwości sądu apelacyjnego. W tym zakresie należy w pełni podzielić pogląd zawarty w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego, w której jednoznacznie wskazano, że „w nurcie głównym postępowania wznowieniowego prowadzonego w sądzie apelacyjnym, w zakresie merytorycznych rozstrzygnięć w przedmiocie wniosku o wznowienie postępowania, Sąd Najwyższy nie jest sądem odwoławczym. Skoro zatem Sąd Najwyższy nie sprawuje kontroli instancyjnej nad postanowieniami merytorycznymi wydanymi w nurcie głównym, to w ujęciu funkcjonalnym, nie ma racjonalnych argumentów uzasadniających wnioskowanie, iż jest on właściwy do rozpoznania zażaleń na wydane w toku postępowania wznowieniowego postanowienia o charakterze incydentalnym, w wypadkach, kiedy przepisy przewidują możliwość wniesienia takiego środka odwoławczego” (zob. uchwała 7 sędziów SN z dnia 16 listopada 2022 r., I KZP 8/22).

Wskazać zatem należy, że skoro sąd apelacyjny jest właściwy do rozpoznania zażalenia na postanowienie tego sądu o odmowie przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania z powodu jego oczywistej bezzasadności (art. 545 § 3 k.p.k.), to tym samym jest on również uprawniony do rozpoznania zażalenia na zarządzenie prezesa (przewodniczącego wydziału lub upoważnionego sędziego) sądu apelacyjnego, wydane w trybie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. Taka wykładania nie pozostaje w sprzeczności z treścią art. 545 § 1 k.p.k., który to przepis nakazuje odpowiednie stosowanie w postępowaniu wznowieniowym przepisu art. 530 § 2 k.p.k. W tym zakresie również należy odwołać się do treści wskazanej powyżej uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego, w której wskazano, że „wykładnia funkcjonalna i systemowa art. 530 § 2 k.p.k. sprzeciwia się zastosowaniu tegoż przepisu w postępowaniu wznowieniowym bez istotnych zmian w jego dyspozycji. Takie „odpowiednie stosowanie” analizowanego przepisu prowadziłoby bowiem do irracjonalnego układu procesowego, w którym Sąd Najwyższy - niebędący sądem odwoławczym - rozpoznawałby zażalenia na zarządzenia o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wydane przez prezesa sądu okręgowego lub apelacyjnego”.

W tej sytuacji, Sąd Najwyższy uznał, że właściwym do rozpoznania zażalenia wnioskodawcy J.P. na zarządzenie Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 26 sierpnia 2024 r., w sprawie o sygn. akt II AKo 8/24, o odmowie przyjęcia osobistego wniosku o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w Krośnie z dnia 10 maja 2004 r., w sprawie o sygn. akt II Kz 48/04, utrzymującym w mocy postanowienie Sądu Rejonowego w Lesku z dnia 13 lutego 2004 r., sygn. akt II Ko2 40/03, jest Sąd Apelacyjny w Rzeszowie.

W związku z powyższym, postanowiono jak w części dyspozytywnej.

[J.J.]

[ał]